

İstanbul, 30 Haziran 2011

2011/791

GENEL MEKTUP

No: 657

Konu: İşlem Sırası Kapalı Hisse Senetlerinin Fiziki veya Kaydi Saklamasına İlişkin Takasbank ve MKK Tarafından Tahsil Edilen Saklama Komisyonları hk.

SAYIN ÜYEMİZ,

İşlem sırası kapalı hisse senetlerinin fiziki veya kaydi saklamasına ilişkin Takasbank ve MKK tarafından tahsil edilen saklama komisyonları hakkında açıklamalar içeren Sermaye Piyasası Kurulu'nun 15.06.2011 tarih ve B.02.1.SPK.0.16-230.01-719-6106 sayılı yazısı, Genel Mektubumuz ekinde bilgilerinize sunulmaktadır.

Saygılarımla,

**İlkay ARIKAN
GENEL SEKRETER**

Ek: SPK'nın 15.06.2011 tarih ve B.02.1.SPK.0.16-230.01-719-6106 sayılı yazısı.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Sermaye Piyasası Kurulu

Sayı : B.02.1.SPK.0.16-230.01-719
Konu : İşlem sırası kapalı hisse senetleri hk.

6106

15/06/2011

TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

Büyükdere Caddesi No:173 1. Levent Plaza A Blok Kat:4
80620 1. Levent/İSTANBUL

İlgi: 04.02.2011 tarih ve 254 sayılı yazınız

İlgi'de kayıtlı yazınızda işlem sırası kapalı hisse senetlerine sahip yatırımcıların hisse senetlerinin İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) veya Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK) nezdinde aracı kurumların müşteri alt hesaplarında saklandığı, işlem sırası kapalı olması nedeniyle de sıfır değer ile müşteri portföylerinde izlendiği, Takasbank ve MKK nezdinde fiziki ve/veya kaydi olarak saklaması yapılan işlem sırası kapalı hisse senetlerine ilişkin olarak Takasbank ve MKK tarafından yürürlükteki tarifelere göre aracı kurumlardan saklama komisyonu tahsil edildiği, söz konusu durum ile ilgili olarak Birliğimize yapılan başvurularda, müşteri portföylerinde sıfır değerle izlenmekte olan işlem sırası kapalı hisse senetlerine ilişkin Takasbank ve MKK tarafından tahsil edilen saklama komisyonlarının müşterilerden tahsil edilemediği ve aracı kurumlar ile müşterileri arasında ihtilaflara sebebiyet verdiği belirtilerek, işlem sırası kapalı hisse senetlerinin fiziki veya kaydi saklamasına ilişkin Takasbank ve MKK tarafından tahsil edilen saklama komisyonlarının kaldırılmasının yararlı olacağı görüşü ifade edilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Takasbank ile yapılan yazışmada Takasbank nezdinde saklanmakta olan İMKB'de işlem gören hisse senetlerine ilişkin kayıtların 28/11/2005 tarihi itibari ile MKK'ya devredilmiş olduğu ve söz konusu hisse senetlerinin MKK tarafından kayden izlenmeye başlandığı ifade edilmiştir. Ayrıca Takasbank kasalarında bulunan İMKB'de işlem sırası kapalı hisse senetlerinin; aracı kuruluşlarca Takasbank sisteminde müşterileri adına açılmış hesaplarda saklanmaya devam edildiği belirtilerek, söz konusu hisse senetlerinin saklanması nedeniyle Müşteri İsmine Saklama Sisteminin aynen korunmakta olduğu ve hisse senedi sertifikalarının fiziken saklanmasından doğan maliyetlere katlanıldığı

9

belirtilmiştir. Söz konusu yazıda Takasbank tarafından uygulanan saklama komisyonunun matrahının nominal değer olduğu, fiziken saklanan hisse senetlerinin Takasbank'a maliyetinin hisse senedinin piyasa değeri ile bağlantısının bulunmadığı, esasen fiziki saklamada en önemli maliyet unsurunun hisse senetlerinin sertifika sayısı olduğu ifade edilmiştir. Sözü edilen hisselerin çoğunluğunun; nominal değeri düşük olmasına rağmen çok küçük kupürlerden oluşan ve sertifika sayısı yüksek olan hisse senetleri olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca Takasbank tarafından hisse senetleri Bankaları nezdinde mislen saklanan şirketlerin iflas/tasfiye halinde olma, geçici olarak faaliyetlerini durdurmuş olma, faaliyette olma, lisans belgeleri iptal edilmiş olma vb. hukuki durumlarının da farklılık arz ettiği, iflas işlemlerinin sonuçlandığı ve ticaret sicilinden terkin edildiği anlaşılan 6 şirkete ait hisse senetlerinin 2006 yılında imha edildiği ifade edilmiştir.

Bunlara ek olarak; Takasbank nezdinde fiziken saklanan hisse senetlerinin, aracı kuruluşlar tarafından teslim alınıp müşterilerine teslim edilmelerinin her zaman mümkün olduğu belirtilerek, Takasbank'ın söz konusu hisse senetlerinin saklanması karşılığında komisyon ödemek istemeyen müşterilerin aracı kuruluşlarınca, hisse senetlerini fiziken alabilecekleri konusunda bilgilendirilmelerinin yerinde olacağının düşünüldüğü ifade edilmiştir.

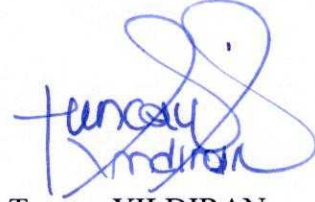
MKK ile yapılan yazışmada ise mevcut uygulamada, İMKB pazarlarından çıkarılmış hisse senetlerine borsada işlem görme statüsüne bakılmaksızın halka kapalı kıymetlere ilişkin saklama komisyonu oranının uygulandığı belirtilerek Kurulumuzca onaylanan yeni ücret tarifesinde haklarında iflas veya tasfiye kararı bulunan ortaklıkların hisse senetlerine ilişkin saklama ücreti alınmayacağı öngörüldüğü ifade edilmiştir. Ayrıca, işlem sırasının kapanması durumunun bazı durumlarda tekrar açılma, bazen ise borsa pazarlarından tamamen çıkarılma ile sonuçlanmasının mümkün olduğundan ücretlendirmeye ilişkin kriterlerde esas alınabilecek bir kriter olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, hisse senetleri kaydı sistemde takip edilen bir ortaklığın hisse senetlerinin İMKB'de işlem görmemeye başlaması halinde bu kıymetlerin sadece İMKB'de alım satımı yapılamaz hale geldiği ancak, müşteri bazında saklama, hak kullanımı, yatırımcı ve genel kurul blokajı, virman ve rehin uygulamaları gibi diğer pek çok hizmetten ilgili kıymete sahip yatırımcıların faydalandığı belirtilmiştir.

9

Yukarıda yer alan değerlendirmeler göz önüne alındığında işlem sırası kapalı hisse senetleri ile ilgili olarak;

- İflas veya tasfiye kararı bulunan ortaklıkların hisse senetlerine ilişkin MKK nezdinde yeni ücret tarifesinin yürürlüğe girmesinden sonra saklama ücreti alınmayacağı,
- Takasbank nezdinde fiziken saklanan hisse senetlerinin, aracı kuruluşlar tarafından teslim alınıp müşterilerine teslim edilmelerinin her zaman mümkün olduğu, bu çerçevede aracı kuruluşlarca, yatırımcıların hisse senetlerini fiziken alabilecekleri konusunda bilgilendirilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Tuncay YILDIRAN
Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanı